

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

'657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64. maddesinin son fıkrasında 'Ancak, 72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere mecburi olarak sürekli görevle atanan Devlet Memurlarından kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara (Erzurum ve Artvin İlleri dahil) bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle başarılı geçirilen her iki yılın karşılığında aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere ayrıca bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz.' hükmüne yer verilmiştir.

1982 Anayasasının 10. maddesinde de; 'Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.' amir hükmü öngörülmüştür.

Dava dosyasının incelenmesinden; halen Kırklareli İlinde sınıf öğretmeni olarak görev yapan davacının; eşinin görevine ilişkin özür durumuna binaen 18.08.2004 tarihinde Bitlis Tatvan Mehmetçik İlköğretim Okuluna atandığı, bu okulda 24.07.2006 tarihine kadar görev yaptığı, daha sonra Tatvan'da görev yaptığı iki yıllık hizmet süresi için tarafına 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64. maddesinin son fıkrası uyarınca bir kademe ilerlemesi uygulanması talebiyle Bitlis Valiliğine başvurduğu, talebinin 28.12.2007 tarih ve 7892 sayılı Bitlis Valiliği işlemi ile; davacının mecburi hizmet yükümlüsü olmadığı ve Tatvan İlçesine (özür) eş durumundan atandığı, bu sebeple Yasanın öngördüğü ilave bir kademe ilerlemesinden faydalandırılmasının mümkün olmadığından bahisle reddi üzerine anılan işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Mahkememizce; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64. maddesinin son fıkrasının; davacının iptalini talep ettiği dava konusu işlemin dayanağını teşkil ettiği ve anılan Yasa hükmünün uyuşmazlığın çözümüne uygulanacak esas norm olduğu tespit edilmiş ve söz konusu fıkranın ilk cümlesinde geçen '72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere mecburi olarak sürekli görevle atanan Devlet Memurlarından' ibaresinin aşağıda izah olunan gerekçeye dayanılarak Anayasanın 10. maddesine aykırılığından bahisle iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurma zorunluluğu doğmuştur.

Bilindiği üzere ülkemizde bölgeler arası gelişmişlik düzeylerinin farklılığından kaynaklanan mahzurların giderilmesi amacıyla kalkınmada öncelikli yöreler tespit edilmiş, sonrasında da farklı mevzuat hükümleri ile bu yörelerin vatandaşları ve burada görev yapan kamu personeline ayrıcalıklı haklar tanınmıştır.

657 sayılı Yasanın 64. maddesinin son fıkrası da anılan saiklerle kabul edilmiş, bu hükümle memleketin farklı bölgelerinde görev yapan personelin sosyal yaşam ve konumları arasındaki dengesizliklerin bir nebze giderilmesi amaçlanmıştır.

Diğer yandan; kamu personeli rejiminin özel hukuk sisteminden bağımsız olarak bir statü rejimi olduğu ve kamu çalışanlarının görev ve çalışma usullerinin çoğunlukla kendi istek ve iradeleri haricinde belirlendiği de bilinmektedir. Aynı şekilde kamu görevlilerinin atama ve

nakilleri de; mecburi hizmete tabi olarak resen atanma usulünün yanı sıra eş durumu, eğitim, sağlık durumları gibi sair sebeplerle özür durumuna bağlı olarak da gerçekleştirilebilmekte ve bu haller de ilgisinin tayin isteği dışında gelişmektedir.

Bu doğrultuda ele alındığında; anılan Yasa hükmü ile kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yörelerde görev yapan memurların (Erzurum ve Artvin İl'leri dahil) bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle başarılı geçirilen her iki yılın karşılığında aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere ayrıca bir kademe ilerlemesinden faydalandırılması noktasında; mezkur fıkranın ilk cümlesinde öngörülen '72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere mecburi olarak sürekli görevle atanan Devlet Memurları' ile özür durumuna binaen veyahut farklı sebeplerle bu yörelerdeki kamu görevlerine atanan Devlet Memurları arasında ayırım yapılmasının ve ikinci durumdaki kamu görevlilerine Yasanın öngördüğü ilave bir kademe ilerlemesi hakkının tanınmamasının Anayasanın 10. maddesinin hem lafzına hem de bu maddede vurgulanan ve Yüksek Mahkemenin kararları ile yorumu yapılarak tavzih edilen 'eşitlik' ilkesine aykırı bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Hal böyle olunca uyumsuzluğa tatbik edilecek yegane norm olan anılan Yasa hükmünde geçen '72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere mecburi olarak sürekli görevle atanan Devlet Memurlarından' ibaresinin Anayasanın 10. maddesine aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 657 sayılı Yasanın 64. maddesinin son fıkrasında yer alan '72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere mecburi olarak sürekli görevle atanan Devlet Memurlarından' yolundaki düzenlemenin Anayasanın 10. maddesine aykırı olduğu sonucuna Mahkememizce varıldığından, T.C. Anayasasının 152. maddesi uyarınca, bu konuda bir karar verilmek üzere konunun Anayasa Mahkemesine götürülmesine, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davanın geri bırakılmasına, 24.10.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi."